

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi
na terenie gminy Morzeszczyn w 2019 roku**

Morzeszczyn 2020 r.

1. Wstęp

1.1. Przedmiot, cel i zakres opracowania

Podstawę przeprowadzenia rocznej analizy systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy stanowi art. 3 ust. 2 pkt 10 i art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579 i 2010 i z 2020 r. poz. 150 i 284).

Zakres analizy gospodarki odpadami komunalnymi obejmuje:

- liczbę mieszkańców gminy Morzeszczyn;
- charakterystykę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi;
- możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy;
- osiągnięte przez gminę poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia;
- koszty poniesione w związku z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W ramach analizy wykorzystano dostępne materiały związane z prowadzeniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi będące w zasobach Urzędu Gminy Morzeszczyn, a także zestawienia, raporty, potwierdzenia i inne dokumenty oraz informacje pozyskane od przedsiębiorcy odbierającego odpady w ramach umowy zawartej z gminą, pozostałych przedsiębiorców odbierających odpady oraz zakładu przetwarzającego odpady.

1.2. Uwarunkowania prawne – akty prawa miejscowego

- Uchwała nr XIX/115/2020 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 28.10.2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XVII/103/2020 dotyczącej szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowywania tych odpadów.

- Uchwała nr XVII/102/2020 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 19.08.2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Morzeszczyn.

- Uchwała nr XVII/104/2020 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 19.08.2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

- Uchwała nr XIV/84/2020 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 19.02.2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i stawki tej opłaty.

- Uchwała nr XIV/85/2020 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 19.02.2020 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

- Uchwała nr XXVI/166/2013 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 12.06.2013 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

- Uchwała nr XIX/116/2020 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 28.10.2020 r. w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego pomiędzy Gminą Pelplin i Gminą Morzeszczyn w sprawie powierzenia Gminie Pelplin wykonywania zadania własnego Gminy Morzeszczyn w zakresie utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

2. Liczba mieszkańców

Według danych uzyskanych z Urzędu Stanu Cywilnego w Morzeszczynie na koniec 2019 roku w gminie Morzeszczyn zameldowanych było 3668 osoby, natomiast w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi, na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi było 2814 osób.

Tabela 1. Liczba ludności gminy Morzeszczyn wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Lp.	Miejscowość	Stan wg zameldowania			Stan wg deklaracji	% osób	
		Stali	Czasowi	Razem		Nieujęty w deklaracjach	Zbierających odpady selektywnie
1	Bielsk	99	1	100	66	34	100
2	Borkowo	310	2	312	224	28	99,55
3	Brzeźno	6	-	6	6	-	100
4	Dzierżążno	326	3	329	259	21	98,84
5	Gąsiorki	189	8	197	145	26	100
6	Gętomie	117	2	119	106	11	100
7	Kierwałd	170	3	173	125	28	99,2
8	Królów Las	161	-	161	117	27	96,58
9	Lipia Góra	304	1	305	218	28	99,08
10	Majewo	449	3	452	340	25	99,11
11	Morzeszczyn	741	18	759	641	15	99,37
12	Nowa Cerkiew	444	13	457	347	24	99,71
13	Olsze	24	2	26	24	-	95,83
14	Rzeżęcín	272	-	272	196	28	100
		3612	56	3668	2814	23	

Źródło: gminna ewidencja ludności i deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

3. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

3.1. Realizacja zadań nałożonych na gminę

Gmina, zgodnie z art. 6c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ma obowiązek zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

Na terenie gminy zbierane „u źródła” są selektywnie opakowania plastikowe (wraz z opakowaniami wielomateriałowymi i metalem), opakowania szklane, papier i tektura, odpady biodegradowalne i popiół z palenisk domowych oraz odpady resztkowe (zmieszane).

W 2019 r. usługę obejmującą odbiór i transport tych odpadów świadczyło Przedsiębiorstwo Usług Sanitarnych „PUS” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Wiślana 2, 82-500 Kwidzyn.

Zagospodarowanie odpadów jest realizowane na podstawie odrębnej umowy zawartej pomiędzy gminą i Zakładem Utylizacji Odpadów Stałych Sp. z o.o., ul. Rokicka 5a, 83-110 Tczew. Przedsiębiorstwo Usług Sanitarnych „PUS” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Wiślana 2, 82-500 Kwidzyn zobowiązane jest przekazać wszystkie odpady do ww. zakładu.

Usługa odbioru odpadów od momentu wprowadzenia tzw. reformy śmieciowej, czyli od 1 lipca 2013 r. dotyczy nieruchomości zamieszkałych. Właściciele pozostałych nieruchomości są zobowiązani do zawarcia indywidualnej umowy z przedsiębiorcą posiadającym wpis do gminnego rejestru działalności regulowanej.

Od 2013 r. na terenie gminy Pelplin funkcjonuje stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Gmina Morzeszczyn utrzymuje wraz z Gminą Pelplin Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (tzw. PSZOK), który zlokalizowany jest w miejscowości Pelplin ul. Starogardzka 12 (Baza Pelkomu). W punkcie zbiórki odpadów,

przyjmowane są nieodpłatnie od mieszkańców nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Morzeszczyn odpady zbierane selektywnie, takie jak: odpady surowcowe, meble i odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady elektryczne i elektroniczne, odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych, baterie i akumulator, odpady biodegradowalne oraz popiół.

Odpady budowlane i remontowe można oddawać za niewielką opłatą w Zakładzie Przetwarzania Odpadów Budowlanych, który znajduje się również w Ropuchach.

Właściciele nieruchomości są zobowiązani do samodzielnego dostarczenia do punktu selektywnej zbiórki odpady komunalne zebrane w sposób selektywny, z wyłączeniem niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Gmina Morzeszczyn organizuje również dodatkowe zbiórki w zakresie odbioru odpadów komunalnych typu: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe, opony, odpady niebezpieczne. Są one odbierane w formie zbiórki objazdowej organizowanej 2 razy w roku wiosną i jesienią.

3.2. Analiza złożonych deklaracji

Na dzień 31.12.2019 r. było 1017 złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w tym 76 deklaracji „0”.

W 2019 r. wpłynęło łącznie 170 deklaracji, w tym: 14 deklaracji tzw. „zerowych” i 156 zmian danych w uprzednio złożonych deklaracjach (zmiana liczby osób lub sposobu segregacji odpadów).

3.3. Zbiórka selektywna i zmieszana

W większości gospodarstw domowych prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów, co zostało przedstawione w poniższej tabeli oraz w ostatniej kolumnie tabeli 1.

Tabela 2. Intensywność zbiórki selektywnej wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Lp.	Rodzaj prowadzonej zbiórki	Deklaracje		Osoby	
		Liczba	Procent	Liczba	Procent
1	Selektywna zbiórka odpadów komunalnych	929	98,72	2794	99,29
2	Odpady w jednym pojemniku (zmieszana) zbiórka odpadów komunalnych	12	1,28	20	0,71
3	Razem	941	100	2814	100

Źródło: deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

3.4. Rejestr działalności regulowanej

Działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 i z 2020 r. poz. 424). Rejestr prowadzi wójt gminy.

Wpis do rejestru oraz wszelkie zmiany i wykreślenia dokonuje się na podstawie pisemnych wniosków przedsiębiorców.

Rejestr prowadzi się w postaci elektronicznej bazy danych, a informacja o przedsiębiorcach posiadających aktualny wpis dostępna jest na stronie internetowej urzędu (www.morzeszczyn.pl).

Przedsiębiorcy posiadający wpis do rejestru działalności regulowanej zostali wymienieni w tabeli nr 3.

Tabela 3. Wykaz przedsiębiorców posiadających aktualny wpis do rejestru działalności regulowanej (stan na dzień 31.12.2019 r.)

Na terenie gminy Morzeszczyn odpady komunalne są odbierane przez trzy podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej:

1. Suez Północ Sp. z o. o.
2. Przedsiębiorstwo Usług Sanitarnych PUS Sp. z o. o
3. PAM Aniela Pawłuszek.

Źródło: Gminny rejestr działalności regulowanej

4. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania

Na terenie gminy Morzeszczyn nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady komunalne z terenu gminy Morzeszczyn są przekazywane do właściwej Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych – Zakładu Utylizacji Odpadów Stałych Sp. z o.o. Tczew, ul. Rokicka 5a, 83-110 Tczew.

5. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy Morzeszczyn

5.1. Odpady zbierane „u źródła”

Odpady komunalne na terenie gminy Morzeszczyn są w zdecydowanej większości zbierane w sposób selektywny, tj. z podziałem na opakowania z tworzyw sztucznych (wraz z opakowaniami wielomateriałowymi i metalem), opakowania ze szkła, papier i tektura, odpady biodegradowalne i popiół oraz odpady reszkowe (zmieszane). Jedynie w 0,71 % gospodarstw domowych prowadzona jest wyłącznie zmieszana zbiórka odpadów komunalnych (wszystkie odpady gromadzone są w jednym pojemniku).

Ponadto mieszkańcy mają możliwość oddania odpadów w ramach tzw. zbiórek ulicznych, przekazać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz do odpowiednich pojemników wyrzucić przeterminowane leki i zużyte baterie. Takie przekazanie odpadów nie wiąże się z dodatkowymi opłatami, ani nie jest uzależnione od zadeklarowania selektywnego zbierania odpadów. W poniższej tabeli przedstawiono ilości odpadów zebranych od mieszkańców z podziałem na rodzaje.

Tabela 4. Zestawienie odebranych odpadów

Lp.	Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]			
			W ramach umowy gminnej		W ramach innych umów	Łącznie
			Łącznie	W tym PSZOK		
1	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	406,66	0,000	290,72	697,38
2	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	29,16	0,00	3,10	32,26
3	20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach – popiół z gospodarstw domowych	190,20	3,73	0,000	193,93
4	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	87,36	0,51	25,4	113,27
5	15 01 07	Opakowania ze szkła	56,82	2,45	4,51	63,78
6	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	5,06	0,440	5,56	11,06
7	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	28,44	11,70	0,000	40,14
8	16 01 03	Zużyte opony	3,56	7,16	0,000	10,72
9	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	0,00	0,37	0,000	0,37
10	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	0,00	1,56	0,000	1,56
11	20 01 32	Leki	0,00	0,07	0,000	0,07
Razem			843,17	31,72	293,82	1164,98

Źródło: Sprawozdania półroczne przedsiębiorców i sprawozdanie roczne zakładu przetwarzania odpadów

5.2. Odpady przygotowane do ponownego użycia i poddane recyklingowi

Zakład Utylizacji Odpadów Stałych zagospodarowuje odpady selektywne oraz te, które wysegregował ze strumienia odpadów zmieszanych. W poniższej tabeli zostały wykazane te odpady, które zakład zagospodarował poprzez przygotowanie do ponownego użycia lub poddał recyklingowi.

Tabela 5. Zestawienie odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddane recyklingowi

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odpadu [Mg]		
			Zebranych	Powstałych z sortowania	Razem
1	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	11,06	8,11	19,17
2	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	112,76	6,757	119,517
3	15 01 04	Opakowania z metali	0,000	5,061	5,061
4	15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	0,000	0,724	0,724
5	15 01 07	Opakowania ze szkła	63,78	1,428	65,208
6	19 12 04	Tworzywa sztuczne i guma	0,000	0,071	0,071
Razem			187,6	22,151	209,751

Źródło: Sprawozdania półroczne przedsiębiorców i sprawozdanie roczne zakładu przetwarzania odpadów

5.3. Składowanie odpadów

Wszystkie odpady przekazywane do Zakładu Utylizacji Odpadów Stałych są poddawane zagospodarowaniu. Po tym procesie, pozostały balast nieenergetyczny 19 12 12 z odpadów zebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych wynosi 35,671 Mg

5.4. Osiągnięte poziomy recyklingu, ograniczenia składowania

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. poz. 2167) i Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. poz. 2412) gminy były zobowiązane do osiągnięcia odpowiednich wskaźników wykazanych w poniższej tabeli. W poniżej tabeli przedstawiono, jakie poziomy były wymagane, a jakie gmina osiągnęła.

Tabela 6. Wymagane i osiągnięte poziomy recyklingu i ograniczenia składowania

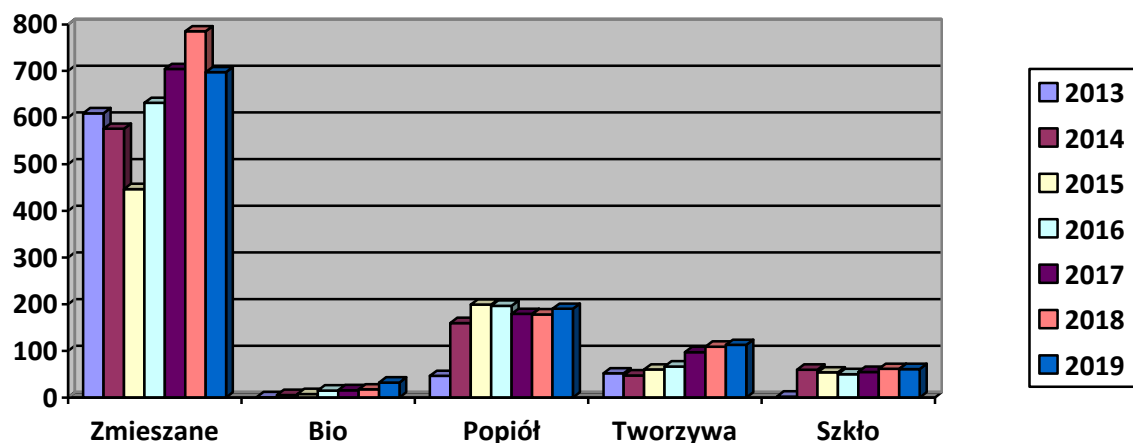
Lp.	Rodzaj poziomu	Wymagany w 2019 roku poziom	Osiągnięty poziom [%]	Spełnione wymaganie
1	Recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	Minimum 40%	54	Tak
2	Recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	Minimum 60%	100	Tak
3	Ograniczenia odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	Nie więcej niż 40%	23	Tak

Źródło: Rozporządzenia wymienione powyżej oraz na podstawie półrocznych sprawozdań przedsiębiorców i rocznego sprawozdania zakładu przetwarzania odpadów

5.5. Ilość odpadów w okresie od 01.07.2013 r. do 31.12.2019 r.

Na poniższym wykresie przedstawiono porównanie ilości zebranych w poszczególnych latach odpadów w głównych frakcjach, tj. opakowań z tworzyw sztucznych, opakowań ze szkła, odpadów resztkowych (zmieszanych), popiołu oraz odpadów biodegradowalnych

Wykres 1. Porównanie zbiórki głównych frakcji odpadów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie kwartalnych i półrocznych sprawozdań przedsiębiorców

Tabela 7. Zbiórka poszczególnych frakcji odpadów na lata 2013-2019 r. podane w Mg

Lata odbioru poszczególnych frakcji odpadów	zmieszane	bio	popiół	Tworzywa sztuczne	szkło
2013	609,3	0,7	46,4	51,8	2,4
2014	576,1	5,5	160	47,5	59,9
2015	447	7,7	199,3	60	53,9
2016	631,59	15,42	196,76	66,66	50,12
2017	704,275	15,82	179,46	97,49	55,04
2018	785,15	17,64	178,18	109,22	61,36
2019	697,38	32,26	190,2	112,76	61,33

Widać systematyczny wzrost masy opakowań z tworzyw sztucznych, utrzymującą się na podobnym poziomie masę opakowań ze szkła oraz stały wzrost masy zbieranych odpadów biodegradowalnych i popiołu.

W tabeli pominięto papier i tekturę, na ich znikome ilości w odbieraniu.

Dopiero od 2019 r. będziemy mogli porównać na przestrzeni przyszłych lat jak mieszkańcy naszej gminy ją segregują.

6. Analiza potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W 2019 roku nie planowano i tym samym nie realizowano żadnych zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

7. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

7.1. Koszty obsługi systemu

W 2019 roku koszty obsługi systemu gospodarowania odpadami wyniosły **577 375,17** zł. W poniżej tabeli przedstawiono szczegółowe zestawienie kosztów obsługi systemu.

Tabela 8. Wydatki w systemie gospodarowania odpadami

Lp.	Rodzaj wydatku	Wysokość [zł]
1	Odbiór i transport odpadów z nieruchomości zamieszkałych	325.547,81
2	Zagospodarowanie odpadów	186.406,39
3	Wynagrodzenia	59.471,74
4	Inne	5.949,23
Razem		577.375,17

Źródło: Opracowanie własne

7.2. Wpływy z tytułu gospodarowania odpadami

W 2019 roku wpływy w ramach gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosły 513.921,75 zł. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowo wpływy z podziałem na źródła.

Tabela 9. Wpływy w systemie gospodarowania odpadami

Lp.	Rodzaj wpływu	Wysokość [zł]
1	Zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stan na 01.01.2019 r.	93.266,53
2	Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	508.876,77
3	Wpływy od mieszkańców	512.124,31
4	Wpływy na odsetki	1 797,44

Źródło: Opracowanie własne

W 2019 roku obowiązywały dwie stawki miesięcznie za odbiór i zagospodarowanie odpadów za każdą osobę zamieszkujejącą daną nieruchomość stanowiącą podstawę wyliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami przez mieszkańców:

- dla zbiórki selektywnej odpadów:
  - 14 zł od 1 stycznia do 30 czerwca,
  - 16,00 od 1 lipca do 31 grudnia
- dla zbiórki zmieszanej odpadów:
  - 24 zł od 1 stycznia do 30 czerwca,
  - 26 zł od 1 lipca do 31 grudnia.